

Nr 33.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1927 kl. 3 e.m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 106, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Spångberg* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse av § 6 i lagen om försäkring för olycksfall i arbete:

§ 6.

1) Har arbetare skadats till följd av olycksfall i arbete, skall på grund av försäkringen till honom utgivas så länge sjukdomen varar:

a) (lika med nuvarande lydelse).

b) sjukpenning — — — — — nämligen:

Om den årliga arbetsförtjänsten ej uppgår till 1,620 kronor, med tre kronor, om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,620 kronor men ej till 1,755 kronor, med tre kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,755 kronor men ej till 1,890 kronor, med tre kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 1,890 kronor men ej till 2,025 kronor, med tre kronor 75 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,025 kronor men ej till 2,160 kronor, med fyra kronor,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,160 kronor men ej till 2,295 kronor, med fyra kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,295 kronor men ej till 2,430 kronor, med fyra kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,430 kronor men ej till 2,565 kronor, med fyra kronor 75 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,565 kronor men ej till 2,700 kronor, med fem kronor,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,700 kronor men ej till 2,835 kronor, med fem kronor 25 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,835 kronor men ej till 2,970 kronor, med fem kronor 50 öre,

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till 2,970 kronor men ej till 3,105 kronor, med fem kronor och 75 öre samt

om den årliga arbetsförtjänsten uppgår till eller överstiger 3,105 kronor, med sex kronor.

2) om olycksfallet, efter upphörande av därav orsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan:

a) (lika med nuvarande lydelse).

b) (lika med nuvarande lydelse).

Vidare har hemställts, att vederbörande utskott måtte utarbete de ändringar i övriga lagparagrafer, som påkallades av ett bifall till förevarande hemställan.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till motionens innehåll.

Över motionen har utskottet i den ordning, § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten. De yttranden, som i anledning härav inkommit, finnas fogade såsom bilagor vid detta utlåtande; och hänvisar utskottet till desammas innehåll.

Utskottet.

Motionen avser dels ändring av de vid fjolårets riksdag antagna bestämmelserna om beräkning av sjukpenning efter karenstidens utgång, dels borttagande av karenstiden.

Vad först angår frågan om ändring av den skala, enligt vilken sjukpenning utgår, anser sig utskottet, i anslutning till vad myndigheterna härutinnan anfört, icke kunna förorda motionärernas ifrågavarande förslag.

Vidkommande därefter frågan om karenstidens borttagande vill utskottet erinra om, att Kungl. Maj:ts proposition nr 109 till fjolårets riksdag innebär, jämte förslag om omorganisation av socialförsäkringen, bl. a. att karenstiden skulle borttagas. Andra särskilda utskottet, som handlade detta ärende, uttalade i sitt utlåtande nr 1, att frågan om karenstiden syntes nära sammanhänga med frågan om socialförsäkringens omorganisation. Då utskottet emellertid icke ansett sig kunna biträda det av Kungl. Maj:t framlagda organisationsförslaget, ansåg sig utskottet icke berett att med nuvarande organisation för det dåvarande förorda karenstidens borttagande. Enär enligt utskottets mening starka skäl hade anförts för ett borttagande eller en begränsning av karenstiden, syntes en ytterligare utredning i frågan böra företagas och förslag i ärendet föreläggas 1927 års riksdag. På utskottets hemställan avläts skrivelse i frågan till Kungl. Maj:t. Med anledning av berörda riksdagsskrivelse uppdrog Kungl. Maj:t åt riksförsäkringsanstalten att verkställa den begärda utredningen. Den utredning, som riksförsäkringsanstalten avgav i detta ärende den 29 september 1926, finnes såsom bilaga C. fogad vid utskottets utlåtande.

Redogörelse för frågans nuvarande läge har nyligen lämnats riksdagen genom det interpellationssvar, som *chefen för socialdepartementet* den 29 april lämnade i andra kammaren. Med anledning av herr *Carlssons* i Stockholm till honom framställda spörsmål, huruvida det kunde förväntas, att proposition med förslag till borttagande av karenstiden komme att i enlighet med riksdagens anhållan föreläggas innevarande års riksdag, yttrade departementschefen, efter att hava redogjort för frågans tidigare behandling, följande:

Såsom av det anförda framgår, har riks-försäkringsanstalten i viss mån ställt frågan om karenstidens borttagande i samband med spörsmålet om organisationen av olycksfallsförsäkringen och sjukkasseväsendet. Denna uppfattning har än skarpare framhållits av min närmaste företrädare i ämbetet. Vid anmälan i statsrådet av det förslag till omorganisation av olycksfallsförsäkringen, som förelades föregående års riksdag, erinrade han inledningsvis, att tanken på karenstidens borttagande framförts redan av ålderdomsförsäkringskommittén och även upptagits i propositionen i olycksfallsförsäkringsfrågan till 1916 års riksdag. Skälet till att denna tanke icke vid nämnda tillfälle vann båda kamrarnas bifall, syntes huvudsakligen hava varit den omständigheten, att man önskade uppskjuta ordnandet av de kortvariga olycksfallens behandling, till dess sjukförsäkringen först hunnit ordnas. Därtill hade även kommit, att man ansett, att en centralisering till försäkringsinrättningarna av behandlingen av de kortvariga skadorna skulle komma att föranleda en utökning av förvaltningsapparaten.

För egen del framhöll departementschefen i detta sammanhang vidare, att vad den första synpunkten beträffade, syntes densamma icke längre kunna åberopas, då införande av en obligatorisk sjukförsäkring icke kunde anses tillhöra de önskemål, som kunde väntas bliva realiserade inom nära förestående framtid. I sammanhang därmed finge erinras, att det vore avsett att för riksdagen skulle framläggas ett förslag till nyorganisation av den statsunderstödda frivilliga sjukkaserverksamheten, genom vilket förslag det samarbete mellan olycksfallsförsäkringens organ och sjukkassorna, som man år 1916 syntes hava velat avvakta, i huvudsak kunde genomföras.

Vad anginge de påstådda svårigheterna ur förvaltningssynpunkt, vore det visserligen riktigt, att *med oförändrad organisation av olycksfallsförsäkringen och av den statsunderstödda sjukförsäkringen* dylika svårigheter komme att uppstå. Genom den ändring i organisationen för den sociala olycksfallsförsäkringen, som vore avsedd att genomföras, bortföle emellertid även nämnda skäl för ett bibehållande av den nuvarande karenstiden. Olycksfallsförsäkringens centralisering till en enda anstalt tillsammans med den föreslagna nya ordningen för sjukförsäkringens lokala organisationer möjliggjorde nämligen en successiv decentralisation av de kortvariga olycksfallens behandling genom deras överflyttande till sjukkassorna.

Den av min företrädare i ämbetet sålunda uttalade meningen synes hava delats av föregående års riksdag. I andra särskilda utskottets av riksdagen godkända utlåtande framhölls nämligen, att frågan om karenstiden nära sammanhängde med organisationsfrågan. Då utskottet icke ansett sig kunna biträda det av Kungl. Maj:t framlagda organisationsförslaget, ansåge sig utskottet icke berett att *med nuvarande organisation för närvarande förorda karenstidens borttagande*. Enär emellertid enligt utskottets mening starka

skäl anförts för ett borttagande eller begränsning av karenstiden, syntes en ytterligare utredning i frågan böra företagas och förslag i ärendet föreläggas 1927 års riksdag.

Frågan om karenstidens borttagande står otvivelaktigt i nära sammanhang ej blott med spørsmålet om olycksfallsförsäkringens organisation utan även med frågan om sjukförsäkringens omdaning. Den nu genom riksförsäkringsanstalten verkställda utredningen har givit ett kraftigt stöd för denna uppfattning. Vad anstalten anfört rörande svårigheten att med nuvarande organisation av olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen utan betungande kostnader erhålla en tillfredsställande kontroll beträffande de kortvariga olycksfallen, är enligt min mening värt synnerligt beaktande. Utan att äga tillgång till lokala organ, som kunna dels biträda med denna kontroll, dels ock i övrigt tillhandagå med utbetalning av olycksfallsersättning m. m., lär man alltså svårigen kunna tänka sig att upphäva de särskilda bestämmelserna om karenstid. Genom det förslag i sjukförsäkringsfrågan, som förelagts årets riksdag, är det visserligen avsett att man skall genom de s. k. distrikts-sjukkassorna erhålla organisationer, som skulle kunna användas såsom dylika lokalorgan. Om sjukförsäkringsförslaget antages innevarande år, kommer det dock att kräva viss icke obetydlig tid, innan dylika distriktsjukkassor mera allmänt komma till stånd; jag vill erinra om att nämnda förslag räknar med en övergångstid av 4 år.

Av det nu anförda framgår, att jag i varje fall icke anser det vara tillrådligt att, förrän definitivt beslut om sjukförsäkringens omorganisation föreligger, låta ett borttagande av karenstiden beträffande olycksfallsförsäkringen *träda i kraft*. Vid sådant förhållande har jag ansett starka skäl föreligga för att avvakta riksdagens behandling av sjukförsäkringsfrågan, innan spørsmålet om karenstidens borttagande *upptages till legislativ behandling*. Så snart en tillfredsställande anordning av sjukkasseväsendet blivit beslutad, skall, så vitt på mig beror, frågan om karenstidens avskaffande utan dröjsmål föreläggas riksdagen. Skulle riksdagen i huvudsak avslå den föreliggande propositionen om sjukkasseväsendet, synes frågan om karenstiden böra underkastas ny beredning och prövning.

Av berörda uttalande framgår sålunda, att departementschefen visserligen velat avvakta riksdagens behandling av sjukförsäkringsfrågan, innan spørsmålet om karenstidens borttagande upptages till legislativ behandling, men att departementschefen i varje fall ämnar låta frågan underkastas ny beredning och prövning, även om riksdagen skulle i huvudsak avslå den nu föreliggande propositionen om sjukkasseväsendet. Vid detta förhållande anser utskottet anledning icke föreligga för riksdagen att på grund av ifrågavarande motion vidtaga åtgärd i ärendet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 maj 1927.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Stockenström,* Sigfrid Hansson, greve Spens, Thorberg* och *Åkerberg,**

från andra kammaren: herrar *Magnusson i Kalmar, Öberg,* Magnusson i Skövde,* Ödström, Holmström* i Stockholm, *Johansson i Sollefteå* och *Hedvall.*

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

*Bit. A.**Till riksdagens andra lagutskott.*

Den 4 innevarande februari har Kungl. Maj:t anbefallt försäkringsrådet att till utskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 106, om ändrad lydelse av 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I anledning härav får försäkringsrådet anföra följande.

Motionen avser dels ändring av de vid 1926 års riksdag antagna bestämmelserna om beräkning av sjukpenning efter karenstidens utgång, dels borttagande av karenstiden.

Försäkringsrådet tillåter sig beträffande dessa frågor hänvisa till sitt den 8 april 1926 till andra särskilda utskottet avgivna yttrande i anledning av en inom andra och en inom första kammaren väckt motion, resp. nr 187 och 194.

Det är riktigt såsom i motionen framhålles, att de nya bestämmelserna om sjukpenningens beräkning i vissa fall medföra en minskning av sjukpenningen mot vad förut gällde. I andra fall medföra de åter en förhöjning. Detta blir förhållandet med vilket intervallsystem, som än väljes, ehuru naturligen skillnaden blir mindre ju mindre intervallen göres. Men minskas denna i alltför stor utsträckning, minskas även det praktiska värdet av intervallsystemet.

Vad beträffar förslaget om höjning av minimigränsen för sjukpenningen till tre kronor, innebär detta ett frångående av principen att ersättningen, som utgår i socialförsäkringen, bör sättas i visst förhållande till arbetsförtjänsten och icke överstiga densamma.

Frågan om karenstiden var föremål för behandling vid 1926 års riksdag, och torde ej finnas anledning att fatta beslut härom, förrän den av riksdagen då hos Kungl. Maj:t begärda utredningen om denna fråga blivit slutförd.

I detta ärendes behandling hava deltagit, förutom undertecknad Enbom, herrar Geijer, Rörmý, Aae, Almström, Wallenius, Carlsson och Tengdahl.

Stockholm den 11 februari 1927.

På försäkringsrådets vägnar:

O. F. ENBOM.

Åke Natt och Dag.

Bil. B.

Till riksdagens andra lagutskott.

Kungl. Maj:t har den 4 februari 1927 anbefallt Riksförsäkringsanstalten att avgiva och till utskottet överlämna yttrande över en av herr Spångberg m. fl. inom andra kammaren väckt motion, nr 106, om ändrad lydelse av 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

I anledning härav får Riksförsäkringsanstalten anföra följande.

Vad till en början angår motionärernas förslag rörande ändring av den skala, enligt vilken sjukpenning utgår på grund av bestämmelserna i 6 § av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete, vill Riksförsäkringsanstalten framhålla, att genomförandet av motionärernas förslag skulle innebära ett avsteg från den hittills tillämpade principen att sjukpenningen bör stå i relation till den skadades arbetsförtjänst. Om minimibeloppet av sjukpenningen skulle fixeras till tre kronor för dag, skulle detta — såsom även motionärerna framhålla — i många fall medföra, att den skadade under sjukdomstiden erhöle högre ersättning, än då han vore i fullt arbete.

Motionärerna hava med sitt förslag icke avsett någon ändring beträffande beloppen av de enligt olycksfallsförsäkringslagen utgående livräntorna. En person, vars årsinkomst uppgår till 450 kronor, skulle sålunda vid olycksfall i arbete under sjukdomstiden erhålla 3 kronor för dag men vid fullständig arbetsoförmåga (100 procent invaliditet) livränta med 300 kronor för år eller endast 82 öre för dag.

Riksförsäkringsanstalten har verkställt en uppskattning av den ökning i försäkringens prestationskostnader, som ett bifall till motionärernas förslag skulle medföra. Därvid har framgått, att ökningen i det årliga sjukpenningbeloppet för tiden från och med 36:e dagen efter olycksfallsdagen torde kunna uppskattas till omkring 250,000 kronor.

Om de föreslagna grunderna för sjukpenningens beräkning skulle gälla även under den nuvarande karenstiden, skulle en betydande ökning i kostnaderna för sjukpenning under denna tid uppkomma. Riksförsäkringsanstalten har i annat sammanhang uppskattat ökningen i sjukpenningbeloppet under karenstiden till omkring 1,730,000 kronor, därest de nu gällande grunderna för beräkning av sjukpenning under karenstiden skulle komma att ersättas med de från och med 36:e dagen efter olycksfallsdagen gällande. Skulle motionärernas förslag till sådana grunder komma att tillämpas även för den nuvarande karenstiden, skulle ökningen i sjukpenningbeloppet för denna tid kunna uppskattas till ytterligare omkring 500,000 kronor eller i jämförelse med nu gällande grunder till omkring 2,230,000 kronor.

Av det anförda torde framgå att motionärernas förslag skulle medföra konsekvenser, som icke kunna anses rimliga, samt en betydande merbelastning å arbetsgivarna. Riksförsäkringsanstalten får med anledning härav avstyrka motionärernas förslag i denna del.

Vad härefter angår frågan om karenstidens borttagande vill Riksförsäkringsanstalten erinra om att ålderdomsförsäkringskommitténs förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete, vilket ligger till grund för nu gällande lag, icke upptog någon karenstid. Den alltjämt gällande anordningen med en karenstid av 35 dagar är ett resultat av det sammanjämningsförslag, som framlades på grund av riksdagens kamrars skiljaktiga beslut i avseende å vissa frågor rörande olycksfallsförsäkringens ordnande.

Förslag till karenstidens borttagande har efter lagens ikraftträdande tid efter annan framkommit. Riksförsäkringsanstalten har för sin del vid skilda tillfällen bestämt uttalat sig för ett borttagande eller en begränsning till allenast några få dagar av karenstiden.

I ett den 28 mars 1924 avgivet utlåtande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion (nr 72) uttalade sig Riksförsäkringsanstalten (bil. 5 till andra lagutskottets utlåtande nr 25, 1924 års riksdag) för att arbetare, som avsåges i olycksfallsförsäkringslagen, skulle vid sjukdom, som förorsakats av olycksfall i arbete, jämväl under de 35 första dagarna efter dagen för olycksfallet, så länge sjukdomen varade, samt beträffande erforderlig läkarvård och läkemedel även under sistnämnda dag vara försäkrad på sätt i lagen stadgades angående försäkring för tiden efter de 35 första dagarna. Beträffande den dagliga sjukpenningens belopp samt sjukpenningens utgående under de tre första dagarna efter dagen för olycksfallet skulle dock gälla vad i 37 § föreskrevs.

Andra lagutskottet (utlåtande nr 25, sid. 23) gav sin anslutning till det framförda önskemålet om åvägabringande av obligatorisk försäkring även för karenstiden. Särskilt vad anginge de mindre arbetsgivarna och hos dem anställda arbetare fann utskottet det av erfarenheten bestyrkt, att en dylik utsträckning av försäkringsplikten vore av behovet i hög grad påkallad. Frågan sammanhänge emellertid synnerligen nära med spørsmålet om införande av obligatorisk sjukförsäkring och syntes ej lämpligen kunna lösas utan att samtidigt större möjlighet bereddes till decentralisation vid handhavandet av de därav föranledda förvaltningsuppgifterna med därmed följande större möjligheter till snabbt ingripande och effektiv kontroll.

Under åberopande av vad sålunda av andra lagutskottet anförts anhöll riksdagen (skrivelse nr 243, 1924), att Kungl. Maj:t måtte vid den fortsatta behandlingen av i utskottsutlåtandet berörda spørsmål å socialförsäkringens område, under iakttagande av behovet av enhetlighet i organisationshänseende, beakta de i ovannämnda motion framförda förslagen i förening med innehållet i de över motionerna avgivna yttrandena.

Statens besparingskommitté föreslog härefter i sitt den 19 februari 1925 avgivna betänkande angående socialförsäkringens organisation förkortning av karenstiden till 14 dagar efter olycksfallsdagen, under vilken tid arbetsgivaren själv skulle hava att utgiva vissa i lagen fixerade ersättningar. Vidare föreslogs ändrade grunder för sjukpenningen från och med 15:e dagen. I sitt över betänkandet avgivna utlåtande (bilaga till Kungl. Maj:ts proposition nr 109 år 1926, sid. 42) fann Riksförsäkringsanstalten i likhet med kommittén en förkortning av karenstiden av sociala skäl synnerligen önskvärd. Bland såväl arbetsgivare som arbetare torde — framhöll Riksförsäkringsanstalten vidare — råda allmänt missnöje med de nuvarande bestämmelserna. Riksförsäkringsanstalten föreslog emellertid, att en karenstid av tre dagar, oberäknat olycksfallsdagen, skulle införas, under vilken tid sjukpenning ej skulle utgå.

I Kungl. Maj:ts proposition till 1926 års riksdag (nr 109, sid. 137) föreslogs jämte omorganisation av olycksfallsförsäkringen bl. a. att karenstiden skulle borttagas och att sjukpenningen vid fullständig oförmåga till arbete även under nämnda tid skulle utgå enligt samma grunder, som föreslogos skola gälla för sjukdomstiden i övrigt.

Riksdagens andra särskilda utskott (utlåtande nr 1, sid. 16) uttalade, att frågan om karenstiden syntes nära sammanhänga med frågan om socialför-

säkringens omorganisation. Då utskottet emellertid icke ansett sig kunna biträda det av Kungl. Maj:t framlagda organisationsförslaget, ansåg sig utskottet icke berett att med nuvarande organisation för det dåvarande förordade karenstidens borttagande. Enär emellertid enligt utskottets mening starka skäl hade anförts för ett borttagande eller en begränsning av karenstiden, syntes en ytterligare utredning i frågan böra företagas och förslag i ärendet föreläggas nästa års riksdag.

Riksdagen anförde i ämnet bl. a. följande (skrivelse nr 346, sid. 3): »Riksdagen vill även framhålla, att den centralisering av olycksfallsförsäkringen tillsammans med borttagande av karenstiden, som Eders Kungl. Maj:ts förslag avser att åstadkomma, till viss del betingas av den möjlighet till decentralisation av behandlingen av de kortvariga olycksfallen, som ett genomförande av den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna sjukkassereformen kunde väntas komma att medföra. Denna möjlighet till ökat samarbete mellan sjuk- och olycksfallsförsäkringen har så till vida skjutits på framtiden, som riksdagen för sin del icke ansett sig kunna bifalla det framlagda förslaget till omorganisation av den frivilliga sjukförsäkringen. Därest emellertid en blivande utredning av denna fråga kommer att resultera i ett förordande av det av riksdagen framlagda förslaget till ordnande av nämnda försäkring, torde därmed möjlighet hava skapats till ett värdefullt samarbete mellan de båda försäkringsgrenarna. — — — —»

»Vidkommande frågan om den s. k. karenstiden vill riksdagen i anslutning till vad ovan anförts och under framhållande av önskvärdheten av borttagande eller begränsning av nämnda karenstid anhålla, att Eders Kungl. Maj:t efter närmare utredning av berörda spörsmål måtte till nästa års riksdag framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.»

Genom nådig remiss den 23 juli 1926 anbefalldes Riksförsäkringsanstalten i anslutning till riksdagens nyssnämnda uttalade att till Kungl. Maj:t inkomma med utredning *dels* angående den kostnadsökning, som — under förutsättning av i huvudsak oförändrad organisation av olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen — ett borttagande av den s. k. karenstiden eller dess förkortande till 14 dagar, allt i samband med införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande under hela sjukdomstiden, skulle medföra å ena sidan för statsverket i form av fördyrad administration och å andra sidan för arbetsgivarna såväl i form av dylik fördyring som på grund av ökning av de s. k. prestationskostnaderna, och *dels* angående möjligheten av anordnande, under enahanda förutsättningar, av en effektiv kontroll över de kortvariga sjukdomsfallen.

Den 29 september 1926 avgav Riksförsäkringsanstalten den begärda utredningen, vilken i avskrift bifogas härjämte. Med avseende å möjligheten till en effektiv kontroll över de kortvariga sjukdomsfallen anförde Riksförsäkringsanstalten efter att hava lämnat en redogörelse över på området gällande förhållanden: »På sätt Riksförsäkringsanstalten även vid olika tillfällen tidigare framhållit, lära med nuvarande organisation av olycksfallsförsäkringen och av sjukkasseväsendet ytterligare åtgärder icke stå till buds för åstadkommande utan alltför betungande kostnader av någon i stort sett bättre kontroll beträffande de kortvariga olycksfallen.

Att emellertid en mer effektiv dylik kontroll är av behovet påkallad, synes anstalten framgå av vunnna erfarenhet. En sådan kontroll torde bliva så mycket mer erforderlig i samma mån som *dels* ersättningarna under den nuvarande karenstiden höjas, *dels* vid inträffande sjukdom på grund av olycks-

fall i arbete sålunda förhöjda ersättningar skulle komma att utgå till sjuk, vilken tillika är medlem i sjukkassa och som på grund av sålunda fortfarande bestående dubbelförsäkring skulle erhålla ersättning även från sjukkassan.»

Efter avgivande av sistnämnda utredning har av tillkallade sakkunniga den 15 december 1926 avgivits betänkande angående omorganisation av det frivilliga sjukkasseväsendet m. m. I sitt över betänkandet den 14 januari 1927 avgivna utlåtande uttalade Riksförsäkringsanstalten bl. a., att även om den nu föreslagna organisationen av sjukkasseväsendet skulle komma att efter den beräknade övergångstiden genomföras, bleve dess betydelse för förenkling och decentralisering av handhavandet av vissa olycksfallsförsäkringens uppgifter *för vederbörande försäkringsinrättnings räkning och på dess ansvar under olycksfallsförsäkringens nuvarande organisation ganska ringa.*

Av det ovan anförda framgår att såväl 1924 som 1926 års riksdag framhållit, att frågan om karenstidens borttagande nära sammanhänger med frågan om socialförsäkringens organisation. Karenstidens borttagande borde lämpligen ske samtidigt med att större möjlighet bereddes till decentralisation vid handhavandet av de därav föranledda förvaltningsuppgifterna.

Såsom ovan anförts har Riksförsäkringsanstalten funnit det senast framlagda förslaget till omorganisation av det frivilliga sjukkasseväsendet icke erbjuda tillräcklig möjlighet till decentralisering av anstaltens skaderegleringsuppgifter. Då Riksförsäkringsanstalten — i likhet med riksdagen — finner angeläget, att frågan om socialförsäkringens organisation — vilken i vad den avser olycksfallsförsäkringen icke torde vara avförd från dagordningen (jfr 1926 års riksdags skrivelse nr 346 samt generaldirektören och chefens för Riksförsäkringsanstalten skrivelse till statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet den 14 juli 1926) — i samband med karenstidens borttagande erhåller sådan lösning, att en decentralisering i tillräcklig omfattning av nyssberörda uppgifter kan vidtagas och då — enligt vad ovan framgår — frågan om karenstidens borttagande är föremål för Kungl. Maj:ts övervägande, finner Riksförsäkringsanstalten, som alljämt anser karenstidens borttagande högeligen önskvärt, förevarande motion ej heller i denna del böra bifallas.

Utdrag av Riksförsäkringsanstaltens protokoll, utvisande vid ärendets handläggning uttalade skiljaktiga meningar, bifogas härjämte.

I detta ärendes handläggning hava, förutom undertecknade, byråcheferna Östrand, von Schulzenheim och Odelstierna samt tillfälliga ledamöterna Löfmark, Sidvall och Källström deltagit.

Stockholm den 9 februari 1927.

J. MAY.

T. Östergren.

Bil. C.

Till Konungen angående karenstidens borttagande.

I skrivelse den 5 juni 1926, nr 346, i anledning av bland annat Kungl. Maj:ts proposition nr 109 med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete m. m., har riksdagen vidkommande frågan om den s. k. karenstiden i fråga om olycksfallsförsäkring i anslutning till vad som anförts i berörda skrivelse och under framhållande av önskvärdheten av borttagande eller begränsning av nämnda karenstid anhållit, att Kungl. Maj:t måtte efter närmare utredning av berörda spörsmål till nästa års riksdag framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Genom nådigt beslut den 23 juli 1926 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt riksförsäkringsanstalten att verkställa utredning *dels* angående den kostnadsökning, som — under förutsättning av i huvudsak oförändrad organisation av olycksfallsförsäkringen och sjukförsäkringen — ett borttagande av den s. k. karenstiden eller dess förkortande till 14 dagar, allt i samband med införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande under hela sjukdomstiden, skulle medföra å ena sidan för statsverket i form av fördyrad administration och å andra sidan för arbetsgivarna såväl i form av dylik fördyring som på grund av ökning av de s. k. prestationskostnaderna, och *dels* angående möjligheten av anordnande, under enahanda förutsättningar, av en effektiv kontroll över de kortvariga sjukdomsfallen.

Till åtlydnad härav får riksförsäkringsanstalten anföra följande.

Beträffande de nuvarande bestämmelserna rörande karenstiden, tillkomsten av desamma ävensom rörande de olika förslag till förändring av samma bestämmelser, som framkommit, får riksförsäkringsanstalten hänvisa till den redogörelse, som intagits i Kungl. Maj:ts proposition nr 109 till 1926 års riksdag (sid. 125 och följande).

Vidare torde få erinras att enligt lag den 18 juni 1926 (nr 215) angående ändring av vissa delar av olycksfallsförsäkringslagen sjukpenningen enligt 6 § i denna lag, d. v. s. för tiden efter karenstiden, skall utgå efter ett intervallsystem med i lagen angivna sjukpenningbelopp för olika inkomstklasser. Denna lagändring träder i kraft den 1 januari 1927.

För den utredning, som riksförsäkringsanstalten nu blivit anbefalld att verkställa, är en av förutsättningarna, att enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande skola vara gällande under hela sjukdomstiden. Riksförsäkringsanstalten har därvid utgått från att dessa enhetliga grunder skola överensstämma med de från och med den 1 januari 1927 för tiden från och med 36:e dagen efter olycksfallsdagen gällande. Sjukpenning antages skola tillkomma den skadade enligt dessa grunder från och med dagen efter olycksfallet, dock under förutsättning att sjukdomen varat mer än tre dagar efter nyssnämnda dag — oavsett huruvida sjukpenningen skall utgå från försäkringsinrättning eller från arbetsgivaren direkt.

Beträffande frågan om karenstidens borttagande eller förkortande ur den obligatoriska försäkringens synpunkt — med andra ord från och med vilken dag efter olycksfallet sjukpenningen skall börja utgå på grund av den obligatoriska försäkringen — äro följande två alternativ angivna i förutsättningarna för utredningen.

Alt. 1. Karenstiden borttages, d. v. s. sjukpenningen utgår redan från början på grund av den obligatoriska försäkringen.

Alt. 2. Karenstiden förkortas till 14 dagar, oberäknat olycksfallsdagen, varvid sjukpenning alltså utgår från försäkringsinrättningen för tiden från och med den 15:e dagen efter olycksfallsdagen. Under karenstiden skulle arbetsgivarna hava att utgiva ersättning direkt till den skadade efter samma grunder som för tiden därefter. Om vid detta alternativ frivillig försäkring för karenstiden antages icke få äga rum i riksförsäkringsanstalten eller sådant ömsesidigt försäkringsbolag, som avses i 4 § av olycksfallsförsäkringslagen, bör emellertid även ett tredje alternativ tagas i betraktande, nämligen

Alt. 3. Karenstiden förkortas till 14 dagar med rätt för arbetsgivaren att för denna tid teckna försäkring på samma sätt som nu äger rum.

Uppskattning av antalet olycksfall i arbete.

För att kunna meddela de önskade upplysningarna har riksförsäkringsanstalten sökt att uppskatta antalet olycksfall i arbete under ett år med ledning av antalet anmälda olycksfall år 1925.

Antalet till riksförsäkringsanstalten *anmälda* olycksfall utgjorde år 1925 i runt tal 67,000.

Vid en uppskattning av antalet under ett år *inträffade* olycksfall är att märka, att anmälningsskyldigheten till riksförsäkringsanstalten beträffande i bolagen försäkrade arbetare fullgöres i viss mån ofullständigt. Sålunda förekom i fråga om olycksfall, som inträffat år 1923, i ej mindre än omkring 4,300 fall att anmälningsskyldigheten till riksförsäkringsanstalten icke fullgjorts, ehuru anmälan om olycksfallet gjorts till det bolag, i vilken den skadade var försäkrad. Tillägges ett häremot svarande antal, erhålles för 1925 ett antal av omkring 71,000 olycksfall. Dessa fördela sig på olika arbetsgivaregrupper och försäkringsinrättningar på följande sätt:

	Antal olycksfall		
	Riksförsäkrings- anstalten	Bolag	Tillsammans
Staten	5,000	—	5,000
Övriga större arbetsgivare	27,700	34,300	62,000
Mindre arbetsgivare	2,800	1,200	4,000
Summa	35,500	35,500	71,000

Men icke heller nyssnämnda antal, 71,000, kan antagas fullt motsvara antalet verkligen inträffade olycksfall i arbete under ett år, något som torde komma att visa sig, därest karenstiden skulle borttagas.

Visserligen föreligger redan nu anmälningsskyldighet för varje olycksfall, som medfört eller skäligen kan antagas medföra påföljd, som kan föranleda ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagens bestämmelser, vare sig ersättningen skall utgå från försäkringsinrättning eller från arbetsgivaren direkt, men det framgår av olycksfallsstatistiken, att lättare olycksfall i många fall icke anmälas, om ej en tecknad försäkring för karenstiden ger utsikt att erhålla ersättning från försäkringsinrättningen. Särskilt framträder detta förhållande i fråga om mindre arbetsgivare. Sålunda framgår exempelvis av tab. F i »Olycksfall i arbete år 1923» (sid. 13), att antalet invaliditets- och dödsfall i procent av hela antalet anmälda olycksfall, i de fall, då endast obligatorisk försäkring var gällande, var mer än tre gånger så stort som i de fall, då

såväl obligatorisk som karensförsäkring gällde. Med ledning av tabellen kan det antal olycksfall hos mindre arbetsgivare, som icke anmäles, uppskattas till omkring 4,000, vilket antal så gott som uteslutande kommer på riks-försäkringsanstaltens andel.

Ett liknande förhållande äger rum även för de större arbetsgivarna. Enligt vad den i statistiken rörande olycksfall i arbete år 1922 intagna sjuklängdstabellen giver vid handen, skulle man kunna antaga, att antalet icke anmälda olycksfall hos större arbetsgivare uppginge till mellan 2,000 och 3,000. Med hänsyn till det förhållandet, att bland de anmälda olycksfallen finnes ett — visserligen relativt obetydligt — antal fall, i vilka ersättning icke utgives av den anledning, att den skadade icke varit arbetare i lagens mening, att olycksfallet icke inträffat i arbete eller av annan dylik anledning, torde det vara tillräckligt att här räkna med den lägre siffran, alltså 2,000, varav ungefär hälften för riks-försäkringsanstalten och hälften för bolagen.

Alt. 1. Därest karenstiden borttages, skulle olycksfallsantalet i runda tal kunna uppskattas på följande sätt:

	Riksförsäkrings- anstalten	Antal olycksfall Bolag	Tillsammans
Staten	5,000	—	5,000
Övriga större arbetsgivare	28,500	35,500	64,000
Mindre arbetsgivare	6,500	1,500	8,000
Summa	40,000	37,000	77,000

Alt. 2. Om karenstiden förkortas till 14 dagar samt det antagandet göres, att ingen karensförsäkring skulle förekomma, reduceras antalet ersättningsberättigande olycksfall enligt ovannämnda sjuklängdstabell till 62,3 % av de under föregående alternativ upptagna antalen. Olycksfallsantalet skulle sålunda kunna uppskattas på följande sätt:

	Riksförsäkrings- anstalten	Antal olycksfall Bolag	Tillsammans
Staten	3,000	—	3,000
Övriga större arbetsgivare	18,000	22,000	40,000
Mindre arbetsgivare	4,000	1,000	5,000
Summa	25,000	23,000	48,000

Alt. 3. Skulle karenstiden förkortas till 14 dagar och karensförsäkring antagas förekomma i ungefär samma omfattning som för närvarande, skulle förutom de sistnämnda 48,000 olycksfallen ytterligare ett antal sådana för-
anleda ersättning från försäkringsinrättningarna. Antalet ersättningsberättigande olycksfall kan för detta alternativ uppskattas till följande:

	Riksförsäkrings- anstalten	Antal olycksfall Bolag	Tillsammans
Staten	5,000	—	5,000
Övriga större arbetsgivare	26,000	34,500	60,500
Mindre arbetsgivare	5,000	1,500	6,500
Summa	36,000	36,000	72,000

I alternativen 2 och 3 har antagits, att anmälningsskyldighet, i motsats mot vad som nu är fallet, endast skulle komma att föreligga för ersättningsberättigande olycksfall.

Prestationskostnadernas ökning vid införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande.

Enligt nu gällande bestämmelser utgår sjukpenning från och med 36:e dagen efter olycksfallsdagen med ett i förhållande till den skadades dagliga arbetsförtjänst bestämt belopp per sjukdag. Under karenstiden utgår sjukpenning däremot med ett dagligt belopp, som bestämmes med hänsyn till den pensionsavgift, som senast påförts den skadade enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

Då den dagliga sjukpenningen efter karenstiden enligt nu gällande bestämmelser i genomsnitt är högre än den dagliga sjukpenningen under karenstiden, måste ett införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande under hela sjukdomstiden under den förutsättning därom, som ovan angivits, leda till en ökning av de sammanlagda kostnaderna för sjukpenning under den nuvarande karenstiden. För bedömning av denna kostnadsökningens storlek erfordras kännedom om dels antalet till ersättning berättigade olycksfall, dels det genomsnittliga förhållandet mellan daglig sjukpenning efter karenstiden och daglig sjukpenning under karenstiden (enligt från och med den 1 januari 1927 gällande ersättningsbestämmelser) och dels slutligen den genomsnittliga kostnaden per olycksfall för sjukpenning under karenstiden enligt nu gällande ersättningsgrunder.

I fråga om antalet olycksfall, som berättiga till ersättning, kan detta, enligt vad ovan anförts, uppskattas till 72,000, om olycksfallen bland statsanställda arbetare icke medräknas.

Rörande storleken av det genomsnittliga förhållandet mellan daglig sjukpenning efter och under karenstiden kunna följande siffror erhållas ur statistiken över olycksfall i arbete för åren 1920—1923.

Å r	Genomsnittlig daglig sjukpenning i kronor		Förhållandet mellan daglig sjukpenning efter och under karenstiden
	under karenstiden	efter karenstiden	
1920	2,32	3,84	1,66
1921	2,64	3,88	1,47
1922	2,66	3,57	1,34
1923	2,38	3,38	1,43

En granskning av dessa siffror visar, att förhållandet mellan daglig sjukpenning efter och under karenstiden varierat icke obetydligt under den tid, de nuvarande ersättningsbestämmelserna varit gällande. Variationerna hava huvudsakligen framkallats av lönenivåns förändringar under den ifrågavarande perioden och närmast föregående år och synas väl överensstämma med vad man på grund av förskjutningarna i lönenivån kan hava rätt att vänta.

För senare år än 1923 är någon mera fullständig beräkning av ifrågava-

rande relationstal icke för närvarande möjlig att utföra. Under åren 1924 och 1925 har lönenivån sakta stigit. Med hänsyn härtill kan man vänta sig en mindre stegring i förhållandet mellan daglig sjukpenning efter och under karenstiden under nämnda år. För en period med konstant lönenivå synes förhållandet kunna antagas hålla sig omkring 1,45, vilket skulle innebära, att sjukpenningen efter karenstiden skulle överskjuta karens sjukpenningen med omkring 45 %.

De vid innevarande års riksdag beslutade ändringarna i olycksfallsförsäkringslagens ersättningsbestämmelser komma, i den mån de röra sjukpenningens belopp, att påverka det ifrågavarande förhållandetalet. Dessa ändringar gälla endast sjukpenningen efter karenstiden, varemot bestämmelserna rörande karens sjukpenningens storlek icke nu ändrats. Införandet av löneklasser för sjukpenningens bestämmande efter karenstiden får med hänsyn till storleken av den för varje löneklass bestämda dagliga sjukpenningen antagas icke komma att påverka storleken av den genomsnittliga dagliga efterkarens sjukpenningen. En sådan påverkan kommer däremot att visa sig med anledning av höjningen av maximum för den årliga arbetsförtjänstens beräkning från 2,400 till 3,000 kronor. På grund härav har den genomsnittliga årliga arbetsförtjänsten beräknats komma att ökas med omkring 8,6 %. Den genom avlöningsmaximums höjning inträdande ökningen i den genomsnittliga dagliga sjukpenningen efter karenstiden torde kunna beräknas till samma procenttal. Under denna förutsättning kan förhållandet mellan daglig sjukpenning efter och under karenstiden på grund av de från och med den 1 januari 1927 ändrade bestämmelserna antagas komma att stiga från 1,45 till 1,575.

Den genomsnittliga kostnaden *per olycksfall* för sjukpenning under karenstiden enligt nu gällande ersättningsgrunder kan beräknas som produkten av den genomsnittliga dagliga sjukpenningen under karenstiden och det genomsnittliga antalet sjukdagar per olycksfall under samma tid. Storleken av den genomsnittliga dagliga sjukpenningen under karenstiden enligt olycksfallsstatistiken för åren 1920—1923 framgår av nyss anförda tabell. Under åren 1924 och 1925 kan den genomsnittliga karens sjukpenningen på grund av löneutvecklingen antagas hava ytterligare minskats något. Vid stickprov, som verkställt för vissa månader under åren 1924—1926 och som för varje undersökt månad omfattat ett tusental anmälda olycksfall bland i riksförsäkringsanstalten försäkrade arbetare, erhöles följande genomsnittsvärden å karens sjukpenningen.

År	Genomsnittlig sjukpenning per dag under karenstiden kronor
1924	2,24
1925	2,22
1926	2,28

Om den nuvarande lönenivån antages stabiliserad, skulle den genomsnittliga karens sjukpenningen möjligen kunna med ledning av det nu anförda antagas till kronor 2,25 eller 2,30. Det senare talet torde få läggas till grund för beräkningarna.

För den genomsnittliga sjuktiden under de 35 första dagarna efter olycksfallet erhållas följande siffror ur olycksfallsstatistiken.

Å r	Antal olycksfall med ersättning enligt 37 § i lagen	Motsvarande antal sjukdagar under karenstiden	Genomsnittlig sjuktid under karenstiden dagar
1918	38,061	702,557	18,5
1919	37,095	662,496	17,9
1920	34,729	620,978	17,9
1921	24,463	456,949	18,7
1922	29,577	552,151	18,7
1923	37,868	678,944	17,9
1918—1923	201,793	3,674,075	18,2

Den genomsnittliga sjuktiden under karenstiden torde med ledning av dessa siffror kunna uppskattas till 18,2 dagar.

Ökningen i prestationskostnaderna genom införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande under hela sjukdomstiden kan med ledning av det nu anförda uppskattas till *i avrundat tal 1,730,000 kronor*.

Vid ovanstående kostnadsberäkning hava alla statsanställda arbetare lämnats ur räkningen, d. v. s. kostnaderna för staten som arbetsgivare hava icke medräknats. En mycket betydande del av de statsanställda hava ju redan nu rätt att vid sjukdom på grund av olycksfall i arbete behålla minst så stor del av dem tillkommande avlöningsförmåner, som motsvarar sjukersättningen efter den nuvarande karenstiden.

Hänsyn har icke kunnat tagas till den omständigheten, att även hos vissa enskilda arbetsgivare anställda vid sjukdom på grund av olycksfall i arbete äro tillförsäkrade eller i verkligheten få uppbära större ersättningar än enligt 37 § i olycksfallsförsäkringslagen.

Förvaltningskostnader för arbetsgivarna.

Enligt 16 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete skall såsom bidrag till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet för varje försäkring i riksförsäkringsanstalten till statsverket erläggas tilläggsavgift med belopp, motsvarande fem procent av försäkringsavgiften, beräknad utan hänsyn till avdrag, som i 11 § omförmäles.

Vidare är ömsesidigt försäkringsbolag, som avses i 4 § av lagen, skyldigt att till statsverket erlägga bidrag till bestridande av nämnda omkostnader. Bidraget erlägges för varje räkenskapsår efter årets utgång på tid och sätt, som av Konungen bestämmes, med belopp, motsvarande tre procent av summan av försäkringsavgifterna, beräknade utan hänsyn till avdrag, som i 11 § omförmäles, för de i bolaget under räkenskapsåret tagna försäkringar.

Införande av enhetliga grunder för sjukersättningens bestämmande under hela sjukdomstiden på sätt som nys antagits skulle föranleda ökning av arbetsgivarnas andel i olycksfallsförsäkringens förvaltningskostnader därutinnan, att tilläggsavgifter och bidrag enligt anförda bestämmelser skulle komma att ökas i samma mån som de högre prestationskostnaderna tvingade försäkringsinrättningarna att uttaga högre försäkringsavgifter av arbetsgivarna.

Om därjämte den nuvarande karenstiden borttoges eller förkortades, så skulle även därigenom en ökning av försäkringsavgifternas sammanlagda

belopp föränledas, då ju ett stort antal arbetare nu icke äro försäkrade för karenstiden. Tilläggsavgifternas och bidragens belopp skulle då också komma att ökas.

Vid denna beräkning måste de ovan angivna olika alternativen betraktas vargt och ett för sig.

Alt. 1. Karenstiden borttages.

Antalet ersättningsberättigande olycksfall kan för detta alternativ, såsom framgår av de ovan gjorda beräkningarna, uppskattas till 35,000 för riksförsäkringsanstalten och 37,000 för bolagen, om olycksfall bland statsanställda icke medräknas. För statens arbetare utgå nämligen inga tilläggsavgifter. De enligt nuvarande bestämmelser karensförsäkrade olycksfallen kunna för riksförsäkringsanstalten uppskattas till omkring 23,500 och för bolagen till omkring 33,500. Genom karenstidens borttagande skulle alltså försäkringsinrättningarna få att ersätta ytterligare ett antal olycksfall, som för riksförsäkringsanstalten kan uppskattas till omkring 11,500 och för bolagen till omkring 3,500. För beräkning av den ökning i nettopremiebeloppen, som kan antagas bliva föränledd härav, förutsättes, att såväl den genomsnittliga dagliga sjukpenningen under karenstiden som läkarvårdskostnaden per sjukdag under samma tid får antagas till samma belopp för såväl riksförsäkringsanstalten som bolagen. Läkarvårdskostnaden per sjukdag under karenstiden kan med hänsyn till olycksfallsstatistikens resultat antagas till i genomsnitt kronor 1,45. Antages den genomsnittliga sjukpenningen under karenstiden såsom förut till kronor 2,30 samt den genomsnittliga sjuktiden till 18,2 dagar, kan ökningen i nettopremiebeloppen uppskattas till 785,000 kronor för riksförsäkringsanstalten och 239,000 kronor för bolagen.

En ytterligare ökning av premiebeloppet skulle föränledas av införandet av enhetliga grunder för sjukpenningens bestämmande under hela sjukdomstiden. Det mot sjukpenningen svarande nettopremiebeloppet skulle med anledning härav komma att ökas med i runt tal 1,730,000 kronor, varav 840,000 kronor för riksförsäkringsanstalten och 890,000 kronor för bolagen.

Då bolagens bidrag enligt 16 § i lagen skola beräknas å bruttopremierna, d. v. s. nettopremierna med tillägg av bolagens egna förvaltningskostnader m. m., måste även ökningen i dessa premier beräknas. Huru stor ökningen i bolagens bruttopremier skulle bliva, är emellertid svårt att säga. Sannolikt kommer bruttopremiebeloppet icke att behöva ökas i fullt samma proportion som nettopremiebeloppet. Enligt 1925 års räkenskaper utgjorde bolagens förvaltningskostnader i genomsnitt omkring 12 % av bruttopremierna. För nu ifrågavarande ändamål synes det emellertid vara tillräckligt att räkna med exempelvis 10 % av nettopremierna.

Ökningen i tilläggsavgifterna och bidragen skulle således under detta alternativ kunna uppskattas till 118,500 kronor eller i runt tal 120,000 kronor.

Alt. 2. Karenstiden förkortas till 14 dagar utan rätt för försäkringsinrättningarna att meddela frivillig försäkring för karenstiden.

Antalet ersättningsberättigande olycksfall är i ovanstående beräkningar uppskattat till 45,000, om olycksfallen bland statsanställda icke medräknas. Av dessa beräknas 22,000 komma på riksförsäkringsanstaltens del och 23,000 på bolagens.

Enligt 1922 års sjuklängdstabell för karensförsäkrade utgjorde antalet sjukdagar under tiden från och med den 15:e till och med den 35:e dagen efter olycksfallsdagen 81,815 för 10,000 den 4:e dagen efter olycksfallsdagen sjuka. Av dessa kvarstodo å 15:e dagen 6,226 sjuka, vadan den under ifrågavarande

period infallande genomsnittliga sjuktiden för de å 15:e dagen sjuka uppgår till 13,1 dagar.

Då all försäkring för de 14 första dagarna enligt detta alternativ skulle upphöra, skulle det för försäkringsinrättningarna erforderliga nettopremiebeloppet på grund härav och med hänsyn till förkortningen i karenstiden komma att minska. Minskningen kan för riksförsäkringsanstaltens del uppskattas till 523,000 kronor och för bolagens del till 1,156,000 kronor.

Emellertid kommer å andra sidan införandet av enhetliga grunder för sjukpenningens bestämmande under hela sjukdomstiden att medföra en ökning av nettopremiebeloppet. För riksförsäkringsanstalten kan denna ökning beräknas till 381,000 kronor och för bolagen till 398,000 kronor.

Minskningen i de erforderliga nettopremiebeloppen begränsas sålunda till 142,000 kronor för riksförsäkringsanstalten och 758,000 kronor för bolagen.

Enligt detta alternativ skulle alltså en minskning i tilläggsavgifternas och bidragens belopp uppkomma, vilken minskning kan beräknas till 32,100 kronor eller i runt tal *30,000 kronor*.

Alt. 3. Karenstiden förkortas till 14 dagar och frivillig försäkring för den förkortade karenstiden antages äga rum i ungefär samma omfattning som för närvarande.

Vid detta alternativs genomförande skulle ett antal av de nu icke karensförsäkrade olycksfallen med kortare sjuktid än 36 dagar komma att föranleda utgivande av ersättningar från försäkringsinrättningarna. Med ledning av de förut för detta alternativ angivna antalen ersättningsberättigande olycksfall kan detta antal uppskattas till för riksförsäkringsanstalten 7,500 och för bolagen 2,500.

Den erforderliga ökningen i nettopremiebeloppet kan på grund härav beräknas till 368,000 kronor för riksförsäkringsanstalten och 123,000 kronor för bolagen.

På grund av de enhetliga grundernas införande skulle emellertid de till försäkringsinrättningarna inflytande nettopremiebeloppen under detta alternativs förutsättningar behöva ytterligare ökas med följande belopp: för riksförsäkringsanstalten 696,000 kronor samt för bolagen 850,000 kronor.

Sammanlagt skulle alltså ökningen i tilläggsavgifter och bidrag vid detta alternativa genomförande kunna uppskattas till 85,300 kronor eller i runt tal *85,000 kronor*.

Av ovanstående framgår alltså, att arbetsgivarnas bidrag till försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens förvaltningskostnader skulle enligt alternativ 1 och 3 avsevärt ökas men enligt alternativ 2 något minska.

De ifrågavarande förändringarna rörande karenstiden m. m. kunna emellertid väntas komma att inverka på arbetsgivarnas andel i olycksfallsförsäkringens förvaltningskostnader även därutinnan, att bolagens egna förvaltningskostnader härav röna inverkan.

Enligt bolagens årsberättelser för 1925 uppgingo deras sammanlagda förvaltningskostnader nämnda år till omkring 923,000 kronor.

I avsikt att erhålla någon ledning för bedömning av huru stor förändring i bolagens förvaltningskostnader, som skulle kunna väntas inträda under de angivna förutsättningarna, har riksförsäkringsanstalten begärt yttranden i frågan från de olika bolagen. Yttranden hava inkommit från samtliga bolag utom Olycksfallsförsäkringsbolaget Mercur, Ömsesidigt. Avskrifter av de inkomna yttrandena bifogas.

Två av bolagen, Enskilda järnvägars ömsesidiga försäkringsförening för

olycksfall i arbete och Industriföreningen i Norrköping för ömsesidig försäkring, vilka icke meddela försäkring för den nuvarande karenstiden, hava angivit den för dem erforderliga ökningen i förvaltningskostnaderna till omkring 17,500 kronor resp. 2,500 kronor, om karenstiden borttages och omkring 11,500 kronor resp. 800 kronor, om karenstiden förkortas till 14 dagar.

Ett av bolagen, Arbetsgivarnes Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag, anför, att med hänsyn till den stora omfattning karenstidsförsäkringen för bolagets vidkommande redan tagit, skulle, *om enahanda grunder tillämpades* för bestämmande av sjukpenningen under och efter karenstiden, ett borttagande eller förkortande av karenstiden sakna nämnvärd praktisk betydelse. Som emellertid enligt nuvarande bestämmelser fastställandet av sjukpenningen efter karenstiden kräver betydligt mera arbete än som fordras för karenstids-sjukpenningens bestämmande, måste administrationskostnaderna ökas, om det mera omständliga förfaringssättet tillämpas tidigare och följaktligen i flera fall. Enligt bolagets åsikt skulle därför ett fullständigt borttagande av karenstiden medföra en betydlig ökning av arbetet och därmed av administrationskostnaderna. Bolaget har emellertid icke uppgivit något belopp, vartill ökningen kunde väntas uppgå. Ett förkortande av karenstiden till 14 dagar skulle, enligt vad bolaget anför, måhända icke medföra lika stor kostnadsökning. Om vid förkortad karenstid förbud mot försäkring infördes och försäkringsinrättningarna därjämte befriades från skyldigheten att kontrollera arbetsgivarnas utbetalning av karenstidsersättningarna, skulle måhända härigenom vinnas kompensation för det genom minskning av karenstiden från 35 till 14 dagar ökade arbetet.

Övriga bolag hava i särskilda yttranden lämnat meddelanden av, såvitt denna fråga angår, i huvudsak överensstämmande innehåll, nämligen att karenstidens borttagande eller förkortande till 14 dagar icke anses komma att i någon avsevärd mån inverka på bolagets administrationskostnader. Ett par av bolagen anse, att snarare någon minskning i administrationskostnaderna kunde förväntas på grund av större enhetlighet vid ersättningarnas bestämmande.

Såsom härav framgår innehålla bolagens yttranden icke material för någon fullständig beräkning av den sannolika ökningen i bolagens förvaltningskostnader.

Då det för bedömandet av frågan emellertid kan vara av vikt att äga kännedom om, i vilken utsträckning de i bolagen för närvarande försäkrade arbetarna äro försäkrade jämväl för den nuvarande karenstiden, hava med ledning av från bolagen lämnade uppgifter samt olycksfallsstatistiken för år 1923 (det senaste år, för vilket densamma föreligger i bearbetat skick) i nedanstående tabell sammanförts uppgifter i nyssberörda avseende.

De i kol. 4 angivna talen grunda sig på av resp. bolag utförda approximativa beräkningar.

Om de för år 1923 för de olika bolagen gällande procenttalen karensförsäkrade fortfarande vore tillämpliga, skulle härav följa, att sammanlagt omkring 372,000 årsarbetare för närvarande vore karensförsäkrade i bolagen. Emellertid torde de flera bolag ett större procenttal än som i kol. 3 anges av de i bolagen försäkrade arbetarna jämväl vara karensförsäkrade. Sålunda uppgiver Arbetsgivarnes Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag, att antalet i bolaget karensförsäkrade årsarbetare nu uppgår till omkring 87 procent av hela antalet i bolaget försäkrade arbetare. Sammanlagt torde antalet i bolagen karensförsäkrade arbetare nu kunna uppskattas till 75 à 80

Bolag	1	2		3	4
	Antal årsarbetare 1923	Därav karensförsäkrade		Antal årsarbetare 1926	
		absolut	i %		
Egid	17,188	7,547	43,9	17,000	
Lantbrukarne	63,524	47,385	74,6	65,000	
Enskilda Järnvägar	25,169	—	—	25,000	
Målarmästarna	2,814	2,814	100,0	—	
Byggmästarna	2,418	2,418	100,0	3,000	
A. Ö. O.	154,553	125,513	81,2	170,000	
Land och Sjö	93,144	84,754	91,0	110,000	
Mercur	55,682	43,849	78,7	58,000	
Textil	9,786	5,220	53,3	10,000	
Bokindustri	7,379	7,242	98,1	8,000	
Industriföreningen	23,873	—	—	20,000	
Sleipner	3,739	3,194	85,4	19,000	
Samtliga bolag	459,269	329,936	71,8	505,000	

procent av bolagens hela årsarbetareantal. Antalet icke karensförsäkrade årsarbetare i bolagen skulle således kunna uppskattas till 20 à 25 procent av sammanlagda antalet i bolagen försäkrade årsarbetare eller 100,000 à 125,000.

Riksförsäkringsanstaltens administrationskostnader.

Beträffande den inverkan de ifrågasatta förändringarna skulle medföra i avseende på riksförsäkringsanstaltens av statsverket bestridda administrationskostnader blir denna givetvis olika under de särskilda ovanberörda alternativen.

Alt. 1. Karenstiden borttages.

I avseende å skaderegleringsarbetet skulle viss ökning uppstå. Av de år 1925 anmälda olycksfallen voro enligt verkställd uppskattning omkring 7,000 sådana, för vilka försäkring ej gällt för karenstiden. För att reglera dessa olycksfall samt de — utöver antalet år 1925 anmälda olycksfall — tillkommande omkring 4,500 olycksfallen under karenstiden torde, därest nu gällande grunder med pensionsavgiften såsom grund för ersättningens bestämmande bibehölles, behovet av ökad personal enligt uppgift av chefen för riksförsäkringsanstaltens första skaderegleringsbyrå kunna uppskattas till omkring 3 manliga e. o. kontorsskrivare och omkring 4—5 kvinnliga e. o. skrivbiträden.

Beräknas sjukersättningen efter arbetsförtjänsten även under den nuvarande karenstiden, kommer detta att medföra, att antalet lönebestämningar, som för närvarande beräknas uppgå till omkring 7,000, kommer att ökas till omkring 35,000. En stor del av dessa olycksfall, för vilka karensförsäkring för närvarande gäller, hänför sig emellertid till i industrier och hantverk fast anställd personal, för vilken lönebestämningen som regel är jämförelsevis enkel. Den ökning i personalbehovet utöver den nyss angivna ökningen, som uppstår till följd av att lönebestämning måste äga rum för samtliga olycksfall, torde kunna uppskattas till 1 förste amanuens, 1 andre amanuens och 1 e. o. kontorsskrivare (14:e graden) samt någon mindre ökning i arbetet för den

kvinnliga personalen. Den sammanlagda ökningen för skaderegleringsarbetet skulle alltså bli omkring 6 manliga och 5 kvinnliga befattningshavare.

Å andra sidan skulle minskning uppstå i de egentliga försäkringsgöromålen därigenom, att dels arbetet med behandling av ansökningarna om karensförsäkring och därmed sammanhängande korrespondens och registerföring bortfaller, dels arbetet med premiedebiteringar förenklas. Däremot skulle arbetet med registrering av skador och andra därmed sammanhängande göromål något ökas. Minskningen i personalbehovet skulle enligt uppgift av chefen å försäkringsbyrån uppgå till 1 andre amanuens och omkring 7 kvinnliga e. o. skrivbiträden.

Nettoökningen i avlöningarna skulle enligt ovanstående kunna beräknas till omkring 16,000 kronor. Till detta belopp skulle komma dyrtidstillägg med förslagsvis 18 procent eller omkring 3,000 kronor.

Kostnaden för hyra och kontorskostnader m. m. skulle kunna antagas komma att ökas med c:a 2,500 kronor.

Vad beträffar kostnaden för riks försäkringsanstaltens ortsombud utgå ombudsarvodena i allmänhet dels med visst belopp för varje hos riks försäkringsanstalten registrerad arbetsgivare, dels med visst för olika fall växlande belopp för varje godkänt olycksfall, som drabbat i riks försäkringsanstalten försäkrad ej statsanställd arbetare. Summan av dessa senare arvoden utgjorde år 1925 c:a 132,500 kronor. Med beräknande av 30,500 olycksfall år 1925 skulle arvodet per olycksfall samma år i genomsnitt hava utgjort kronor 4:34. Då antalet olycksfall enligt förevarande alternativ beräknats komma att ökas med 4,500, skulle kostnadsökningen för ombudsarvoden bli i runt tal 19,500 kronor.

Man skulle sålunda kunna antaga, att, om karenstiden borttages, kostnaderna sammanlagt skulle komma att ökas på följande sätt:

Avlöningar och dyrtidstillägg	c:a kronor	19,000:—
Hyra och kontorskostnader m. m.	» »	2,500:—
Ombudskostnader	» »	19,500:—
	Summa kronor	41,000:—

Den för detta alternativ uppskattade förut omnämnda ökningen i tilläggsavgifter och bidrag uppgår till omkring 120,000 kronor och överväger alltså den beräknade ökningen av statsverkets utgifter för riks försäkringsanstalten.

Alt. 2. Karenstiden förkortas till 14 dagar utan rätt till karensförsäkring. Anmälningssplikten för icke ersättningsberättigande olycksfall skulle bortfalla.

Enligt detta alternativ skulle riks försäkringsanstaltens förvaltningskostnader något minskas.

Vad beträffar skaderegleringsarbetet skulle visserligen, om sjukersättningen beräknas efter arbetsförtjänsten från och med 15:e dagen efter olycksfallsdagen, antalet lönebestämningar komma att ökas från 7,000 till omkring 22,000. Å andra sidan skulle antalet anmälda olycksfall minskas från nuvarande omkring 30,500 till omkring 22,000. Med hänsyn till dessa båda faktorer torde den med skaderegleringsarbetet sysselsatta personalen kunna minskas med omkring 2 manliga e. o. kontorsskrivare och 3 kvinnliga e. o. skrivbiträden.

De egentliga försäkringsgöromålen skulle i avsevärd grad minskas genom karensförsäkringens bortfallande och förenkling i arbetet med registrering av

skador m. m. Minskningen av personalen å försäkringsbyrån skulle kunna antagas till 1 andre amanuens och omkring 11 kvinnliga e. o. skrivbiträden.

För det statistiska arbetet beräknas personalbehovet komma att minskas med ett kvinnligt e. o. skrivbiträde.

På grund av ovanstående torde avlöningskostnaderna för anstaltens personal kunna beräknas nedgå med c:a 39,000 kronor jämte dyrtidstillägg efter 18 procent med c:a 7,000 kronor.

Kostnaden för hyra, kontorskostnader m. m. torde komma att minskas med c:a 6,000 kronor.

Beträffande ombudskostnaderna torde dessa, under antagande att antalet olycksfall minskas med 8,500, kunna beräknas nedgå med c:a 37,000 kronor.

Sammanlagda utgiftsminskningen skulle alltså kunna antagas till

avlöningar och dyrtidstillägg	c:a kronor	46,000: —
hyra, kontorskostnader m. m.	» »	6,000: —
ombudskostnader	» »	37,000: —
Summa kronor		89,000: —

Å andra sidan skulle, såsom förut nämnts, en minskning i tilläggsavgifternas och bidragens belopp uppkomma med c:a 30,000 kronor.

Alt. 3. Karenstiden förkortas till 14 dagar med rätt till karensförsäkring. Anmälningsplikten för icke ersättningsberättigande olycksfall borttages.

Vad beträffar skaderegleringsarbetet skulle antalet lönebestämningar komma att ökas från nuvarande omkring 7,000 till omkring 31,000. Personalen skulle under detta alternativ med hänsyn tagen till ökningen i arbetet på grund av dels antalet anmälda olycksfall och dels det ökade antalet lönebestämningar behöva ökas med 1 förste amanuens, 2 andre amanuenser och 1 e. o. kontorsskrivare samt 2 kvinnliga e. o. skrivbiträden.

Försäkringsgöromålen skulle enligt detta alternativ något ökas. Ett kvinnligt skrivbiträde anses ytterligare behöva anställas.

Den sammanlagda ökningen av personalkostnaderna antages till omkring 22,000 kronor, vartill kommer dyrtidstillägg med omkring 4,000 kronor.

Hyra och kontorskostnaderna m. m. torde ökas med c:a 3,500 kronor.

Ombudskostnaderna beräknas, med en ökning av antalet olycksfall av c:a 500, komma att stiga med omkring 2,200 kronor.

Sammanlagda kostnadsökningen skulle alltså bli

avlöningar och dyrtidstillägg	c:a kronor	26,000: —
hyra och kontorskostnader m. m.	» »	3,500: —
ombudskostnader	» »	2,200: —
Summa kronor		31,700: —

eller i runt tal 32,000 kronor.

Å andra sidan skulle tilläggsavgifter och bidrag komma att stiga med c:a 85,000 kronor.

I detta sammanhang vill riksförsäkringsanstalten för sin del framhålla, att det enligt anstaltens mening synes olämpligt ordna denna fråga på sätt under alternativ 2 och 3 anges. Beträffande särskilt alternativ 2 vill riksförsäkringsanstalten erinra om att då lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för olycksfall i arbete trädde i kraft år 1903, hade riksförsäkringsanstalten icke rätt att bevilja försäkring för den då till 60 dagar bestämda karenstiden. Det

visade sig emellertid, med hänsyn till arbetsgivarnas därom uttalade önskingar, nödvändigt att medgiva sådan rätt, vilket skedde redan genom en lag den 3 juni 1904. Även enligt nu gällande lag hava arbetsgivarna i mycket stor utsträckning visat sig uppskatta möjligheten att taga försäkring för den nuvarande karenstiden. Sålunda äro enligt olycksfallsstatistiken av samtliga arbetare hos större arbetsgivare 59,8 procent försäkrade för karenstiden. Av de i riksförsäkringsanstalten försäkrade äro 48,7 procent och av de i bolagen försäkrade 71,5 procent karensförsäkrade. Sannolikt hava dessa procenttal på senaste tiden förskjutits uppåt.

Det torde få påpekas, att även försäkringsrådets arbetsböda torde komma att röna inverkan av en ökning av antalet ersättningsberättigande olycksfall i samband med karenstidens borttagande eller förkortning.

Möjlighet till en effektiv kontroll över de kortvariga sjukdomsfallen.

Den erforderliga kontrollen i avseende å sjukdom, som orsakats av olycksfall, utövas i allmänhet i första hand genom läkarna och i förekommande fall genom arbetsgivarna. Dessutom har riksförsäkringsanstalten för vissa fall sökt utöva kontroll dels genom sjukkassor, vilka antagits till riksförsäkringsanstaltens ombud, dels i fråga om Stockholm och Göteborg genom av anstalten anställda sjukbesökare i förening med anordnande av utbetalning av ersättningar vid personligt besök hos respektive riksförsäkringsanstalten eller ombudskontoret i Göteborg.

Anstalten har träffat avtal med 22 sjukkassor om viss medverkan vid handhavande av skaderegleringen, i vad den avser sjukpenning samt läkarvård och läkarintyg, varjämte anstaltens ombud i Göteborg beträffande olycksfall, som drabba i riksförsäkringsanstalten försäkrade därvarande arbetare, har liknande uppgift som eljest tillkommer nämnda sjukkassor. I dessa fall sker den sålunda avsedda skaderegleringen med tillämpning av ungefär samma system beträffande mellanhavandet mellan anstalten och kassan, som mellan anstalten och vederbörande större arbetsgivare tillämpas, när fråga är om arbetare hos dylika arbetsgivare, vilka åtagit sig att själva förskottera sjukpenning, läkarintyg och läkarvård. Anstalten bestämmer, om olycksfall i arbete skall anses föreligga samt, därest sjukdomstillståndet varar över karenstiden, det belopp, vartill arbetsförtjänsten skall beräknas. I många fall måste anstalten även bestämma sjukhjälpens belopp och den tid, för vilken den skall utgå. Redovisning angående sjukkassans utbetalningar lämnas varje månad, varvid samtliga verifikationer, de skadades kvitton å bekommen sjukhjälp samt läkarintyg, läkarvårdräkningar m. m. granskas av riksförsäkringsanstalten. I fråga om två sjukkassor samt anstaltens ombud i Göteborg har anstalten ansett sig kunna medgiva viss större frihet beträffande deras ifrågavarande arbete för anstaltens räkning än som ansetts kunna lämnas övriga sjukkassor.

Nyss nämnda anordning för samverkan med sjukkassor har i stort sett visat sig lämplig. Den nuvarande splittringen av sjukkasseväsendet medför dock, att någon samverkan mellan riksförsäkringsanstalten och sjukkassorna i någon större omfattning icke är möjlig. Det är också givet, att endast vissa sjukkassor på samma sätt lämna sig för det ifrågavarande samarbetet.

I de fall, där större arbetsgivare vilja åtaga sig att förskottera vissa ersättningar till de skadade, kan arbetsgivaren ofta härigenom hava en särskild anledning att utöva starkare kontroll beträffande den skadade än eljest. För främjande av dylik förskottering har anstalten tidigare avgivit förslag, var-

till anstalten får hänvisa. (Anstaltens utlåtande den 8 april 1926 till riksdagens andra särskilda utskott.)

På sätt riksförsäkringsanstalten även vid olika tillfällen tidigare framhållit, lära med nuvarande organisation av olycksfallsförsäkringen och av sjuk-kasseväsendet ytterligare åtgärder icke stå till buds för åstadkommande utan alltför betungande kostnader en någon i stort sett bättre kontroll beträffande de kortvariga olycksfallen.

Att emellertid en mer effektiv dylik kontroll är av behovet påkallad, synes anstalten framgå av vunnit erfarenhet. En sådan kontroll torde bliva så mycket mer erforderlig i samma mån som *dels* ersättningarna under den nuvarande karenstiden höjas, *dels* vid inträffande sjukdom på grund av olycksfall i arbete sålunda förhöjda ersättningar skulle komma att utgå till sjuk, vilken tillika är medlem i sjuk-kassa och som på grund av sålunda fortfarande bestående dubbelförsäkring skulle erhålla ersättning även från sjuk-kassan.

Riksförsäkringsanstalten har även hos de enskilda bolag, vilka driva försäkring enligt olycksfallsförsäkringslagen, anhållit om yttrande angående möjligheten att utöva effektiv kontroll över de kortvariga sjukdomsfallen. I de svar, som i anledning härav avgivits och till vilka riksförsäkringsanstalten får hänvisa, har särskilt framhållits att den effektivaste kontrollen, under hänsynstagande till den behandlande läkarens utlåtande, vinnes genom samarbete mellan vederbörande försäkringsinrättning och den skadades arbetsgivare.

I detta ärendes handläggning hava deltagit, förutom undertecknade, byråcheferna von Schulzenheim och Odelstierna. Ärendet har föredragits av undertecknad Östrand, i vad angår kostnaden för skadeersättningarna och förvaltningskostnaderna för arbetsgivarna samt därmed sammanhängande frågor, och i övrigt av undertecknad Eisen.

Stockholm den 29 september 1926.

Underdånigst

J. MAY.

Albert Eisen.

David Östrand.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

H. Jakobson.

Bil. D.

Avskrift av Riksförsäkringsanstaltens protokoll den 9 februari 1927.

Närvarande:

Herr generaldirektören *May*, byråchefen *Östrand*, byråchefen *von Schulzenheim*, byråchefen *Odelstierna*, ledamoten *Löfmark*, ledamoten *Sidvall*, ledamoten *Källström*, t.f. byråchefen *Östergren*.

§ 1.

T.f. byråchefen *Östergren* föredrog Kungl. Maj:ts skrivelse den 4 innevarande februari, varigenom Riksförsäkringsanstalten, på därom av Riksdagens andra lagutskott gjord anhållan, anbefallts att avgiva och till nämnda utskott överlämna yttrande över en inom Riksdagens andra kammare väckt motion, n:r 106, om ändrad lydelse av 6 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och beslöts underdånigt utlåtande av den lydelse registraturet utvisar.

Ledamoten *Sidvall*, med vilken ledamoten *Löfmark* instämde, anmälde skiljaktig mening i vad Riksförsäkringsanstaltens utlåtande rörde förslaget om karenstidens borttagande samt hemställde, att Riksförsäkringsanstalten i denna del måtte göra det uttalandet, att anstalten under åberopande av de skäl, som anförts i det av anstalten den 28 mars 1924 till andra lagutskottet avgivna utlåtande över den av herrar *Th. Gardell* och *Karlström* väckta motionen, fortfarande ansåge karenstidens borttagande på sätt anstalten i sitt nyssnämnda utlåtande föreslagit, vore att föredraga framför den nuvarande ordningen, men att anstalten dock vid det förhållandet att andra lösningar av karenstidsfrågan kunde tänkas och riksdagen år 1926 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit, att Kungl. Maj:t efter närmare utredning av berörda spörsmål måtte för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, ansåge med lagändring angående karenstiden borde anstå till dess Kungl. Maj:ts förslag föreläge.

Byråchefen *von Schulzenheim* hänvisade till sitt i andra lagutskottets utlåtande n:r 25 1924, sid. 18—20 intagna yttrande den 28 mars 1924 samt vad i anslutning därtill anförts i Kungl. Maj:ts proposition till 1926 års riksdag n:r 117, sid. 103—109.

Vid protokollet:

R. von der Burg.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

H. Jakobson.